

UDKAST

Sektoranalyse af Økologisk svineproduktion

Resumé

Sektoranalysen belyser den økonomiske situation inden for økologisk svineproduktion og samler relevante analyser, som er med til at give et overblik over sektorens sammensætning. Udviklingen inden for økologisk svinebrug går mod flere bedrifter og et større antal producerede svin, men andelen af økologiske svin udgør stadig kun 2% af de samlede antal svin i Danmark. Priserne på økologisk svinekød har været stigende, hvor stigningen har været drevet af de økologiske tillæg. En sammenligning mellem økologiske og konventionelle driftsresultater for svin generelt viser et højere resultat og lavere gældsprocent hos de økologiske bedrifter set over tid.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
NaturErhvervstyrelsen

LDP 2020

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Indhold

1	Introduktion	1
1.1	Datagrundlag	1
I	Udviklingen i økologisk svineproduktion	2
2	Overblik over økologisk produktion	3
2.1	Udvikling i det samlede økologiske areal og antal bedrifter	3
2.1.1	Udvikling i areal og antal bedrifter for økologiske svineproducenter	5
2.2	Produktionsmæssig udvikling for økologiske svineproducenter	6
2.3	Udvikling i prisen på økologisk svinekød	7
2.4	Driftsøkonomiske resultater	9
3	Geografisk fordeling	12
II	Analyser	14
4	Sammenhold af økologiske og konventionelle resultater	15
5	Resultater fra Business Check Svin 2014	22
	Litteratur	25
A	Definitioner	26

1 Introduktion

Den økologiske produktion af svinekød i Danmark udgør kun en lille del af den samlede mængde. Mens der er godt 260.000 økologiske svin er der i alt godt 12 mio. svin, hvorfor den økologiske produktion er beskeden. Alligevel er det over halvdelen af det økologiske svinekød der produceres, som eksporteres til udlandet (Børsch, 2016). Den økologiske produktion tilstræber, at dyrevelfærden er i centrum, og at grisen kan udøve sin naturlige adfærd. Dette betyder, at der er særlige regler for den økologiske svineproduktion, som gør, at produktionsformen afviger fra den konventionelle. De økologiske søer går bl.a. på friland, hvor de har adgang til hytter samt bruse- eller mudderbad for at kunne blive afkølet på varme dage. Idet søerne går på friland, betyder det, at smågrisene lever de første syv uger på friland sammen med soen. Der må ikke foretages rutinemæssig klipning af haler og slibning af tænder på smågrisene i den økologiske produktion (Børsch, 2016). De smågrise, som skal opfedes til slagtesvin, opholder sig oftest i stalde, men med en tilhørende løbegård. Grisene bliver fodret med 95% økologisk foder, og der må ikke anvendes GMO.

Afsætningen af slagtedyrene sker hovedsagligt til Friland, der er et datterselskab til Danish Crown, og som slagter stort set alt det økologiske svinekød, der produceres i Danmark (Børsch, 2016).

1.1 Datagrundlag

Til beskrivelsen af den økologiske svinesektor er der benyttet data fra Danmarks Statistik, NaturErhvervstyrelsen og Økonomidatabasen, SEGES. Data fra Danmarks Statistik og NaturErhvervstyrelsen er offentlig tilgængelig, og de anvendte tabeller vil fremgå ved de enkelte figurer og tabeller. Data fra Økonomidatabasen, SEGES er hentet den 18.07.2016 og består af endelig vejet data for årene 2011 til 2014. Vejet data betyder, at det enkelte regnskab har fået en vægt i samarbejde med Danmarks Statistik, hvorfor det er muligt i højere grad at udtale noget om sektoren som helhed. Uvejet data anvendes de steder, hvor det er nødvendigt at have de enkelte regnskabstal for sig, såsom en spredning i afkastningsgraden. De anvendte data fra Økonomidatabasen, SEGES, har personlig eller I/S som ejerform, da det vurderes, at datakvaliteten er for ringe fra andre ejerformer. Medmindre andet er angivet er data fra Økonomidatabasen baseret på virksomhedsdata, og der anvendes kun data fra heltidsbedrifter.

Del I

Udviklingen i økologisk svineproduktion

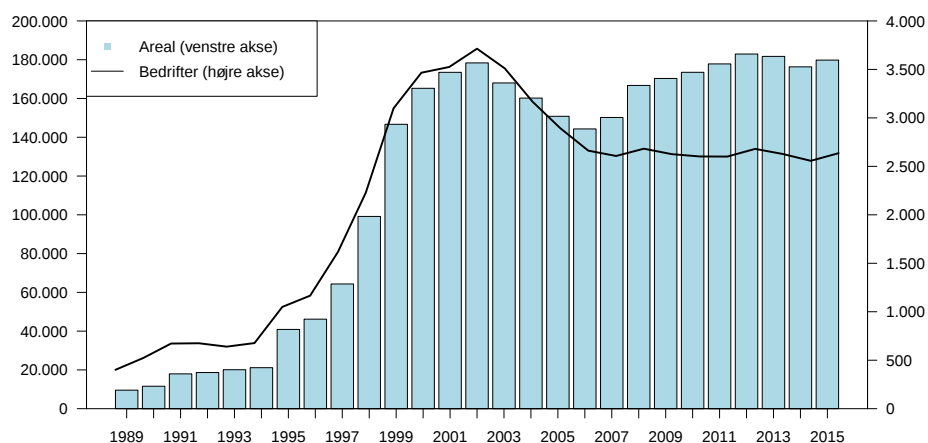
2 Overblik over økologisk produktion

Afsnittet giver et overblik over den økologiske produktion i form af areal, bedrifter, priser, produktion og økonomi.

2.1 Udvikling i det samlede økologiske areal og antal bedrifter

Siden indførslen af det røde Ø-mærke i 1989 er antallet af økologiske bedrifter og areal øget væsentlig i Danmark. Figur 1 viser udviklingen af det økologiske areal som et histogram, mens grafen angiver antallet af økologiske bedrifter. Det økologiske areal blev øget kraftigt i de sene 90'ere og har siden ligget omkring et fast niveau på 160.000 - 180.000 ha. Derimod er antallet af økologiske bedrifter faldet fra 3.714 bedrifter i 2002 til et niveau omkring 2.600 bedrifter de senere år.

Figur 1: Udviklingen i det samlede økologiske areal og antallet af økologiske bedrifter fra 1989 til 2015

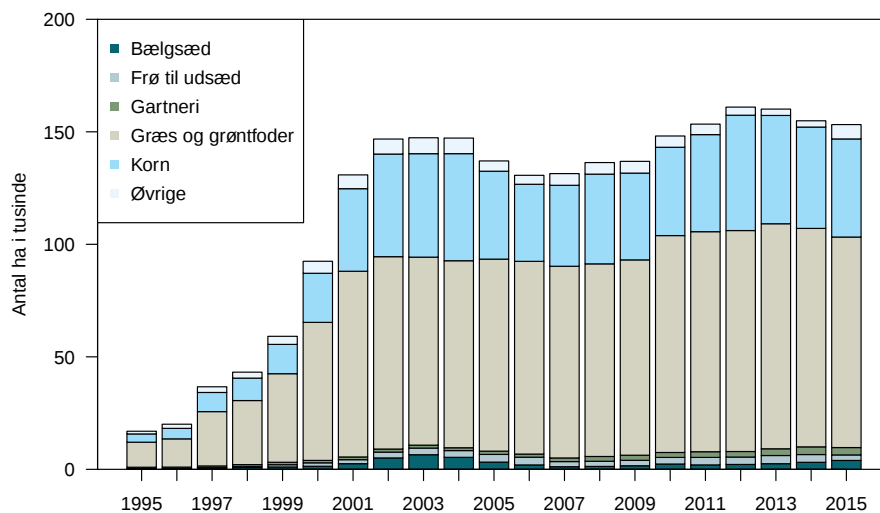

Anm.: Opgørelsesmåden er ændret fra 2005.

Kilde: NaturErhvervsstyrelsen, Statistik over økologiske jordbrugsbedrifter 2015.

Ses der nærmere på det økologiske areal, så viser figur 2, hvordan fordelingen af afgrøderne har været over tid. Det økologiske areal er hovedsagligt præget af en stor overvægt af græs/grøntfoder, mens korn er den næststørste afgrøde. Andelen af græs/grøntfoder har igennem hele perioden ligget stabilt med 64-66% af det samlede økologiske areal. Dette skal ses i sammenhæng med, at mere end hveranden af de økologiske bedrifter har husdyr. For 2015 er antallet af bedrifter med husdyr 1.454 ud af et samlet antal bedrifter på 2.636 eller svarende til 55%.

Figur 2: Afgrødefordeling på det samlede omlagte økologiske areal

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken 2015, tabel OEKO1.

I tabel 1 er der angivet den procentmæssige fordelingen af de økologiske afgrøder siden 1995. Selvom det økologiske areal er steget kraftigt igennem tiden, så er den procentmæssige fordeling af afgrøder stabil. Det er kategorien med 'Græs og grøntfoder', som igennem hele perioden har langt den største betydning efterfulgt af 'Korn'.

Tabel 1: Procentmæssige afgrødefordeling på det økologiske areal

	Bælgsæd	Frø til udsæd	Gartneri	Græs og grøntfoder	Korn	Øvrige
1995	2	0	3	66	22	7
1996	2	0	3	63	23	9
1997	2	0	2	66	23	7
1998	2	0	2	66	23	6
1999	2	2	2	67	22	6
2000	1	2	1	66	24	6
2001	2	1	1	63	28	5
2002	3	2	1	58	31	5
2003	4	2	1	57	31	5
2004	4	2	1	56	32	5
2005	2	2	1	62	28	3
2006	1	3	1	66	26	3
2007	1	2	1	65	27	4
2008	1	2	2	63	29	4
2009	1	2	2	63	28	4
2010	2	2	1	65	26	3
2011	1	2	2	64	28	3
2012	1	2	2	61	32	2
2013	2	2	2	62	30	2
2014	2	2	2	63	29	2
2015	3	2	2	61	28	4

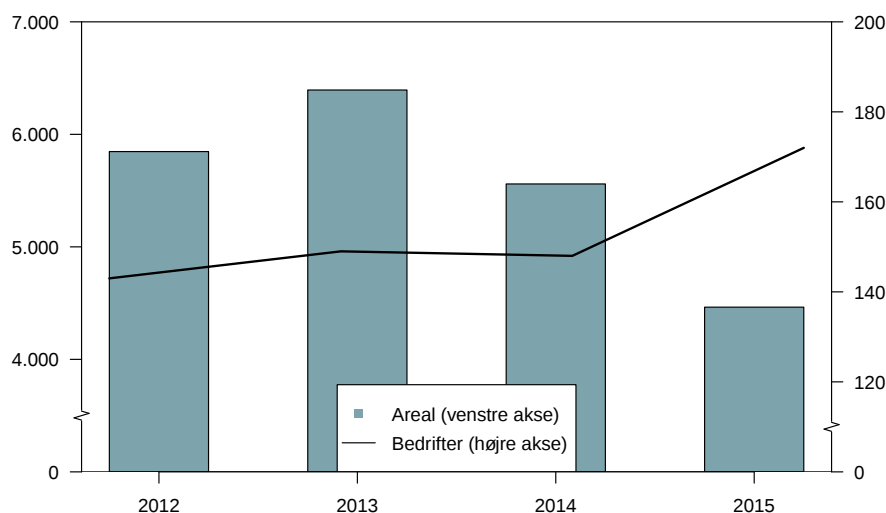
Anm.: Data er angivet i procent.

Kilde: Danmark Statistik, Statistikbanken, tabel OEKO1.

2.1.1 Udvikling i areal og antal bedrifter for økologiske svineproducenter

Figur 3 viser udviklingen i antallet af bedrifter og areal siden 2012. Der har i perioden været en forøgelse i antallet af de økologiske svineproducenter, mens det samlede areal for svineproduktionen har været faldende.

Figur 3: Udvikling i antallet af bedrifter og areal for økologiske svineproducenter

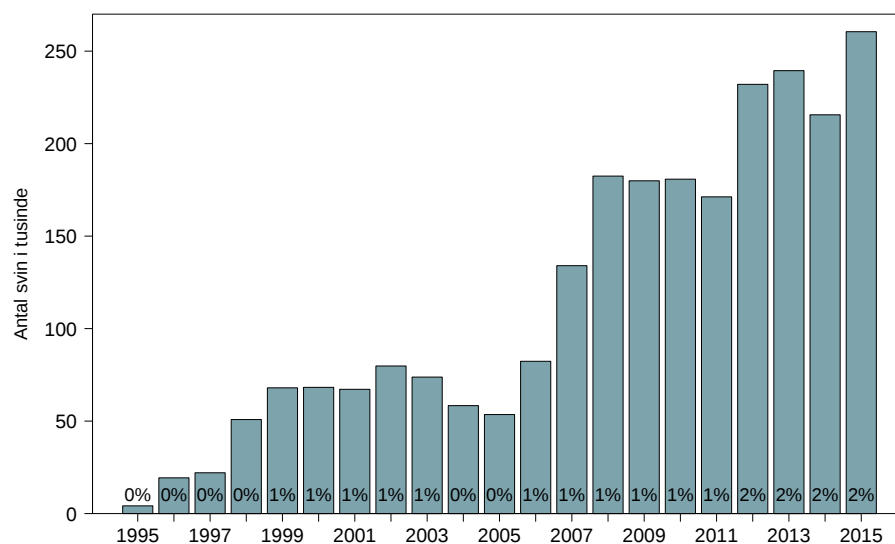

Kilde: NaturErhvervsstyrelsen, Statistik over økologiske jordbrugsbedrifter, flere årgange.

2.2 Produktionsmæssig udvikling for økologiske svineproducenter

Figur 4 viser udviklingen i antallet af økologiske svin i Danmark og andelen af økologiske svin i forhold til det samlede antal angivet i procent. Fra 1995 og frem er der sket en betydelig stigning i økologiske svin, men andelen ligger alligevel kun på 2% i 2015. Dette skyldes, at det samlede antal svin i Danmark også har været stigende i samme periode.

Figur 4: Udvikling i antallet af økologiske svin i Danmark i perioden 1995-2015

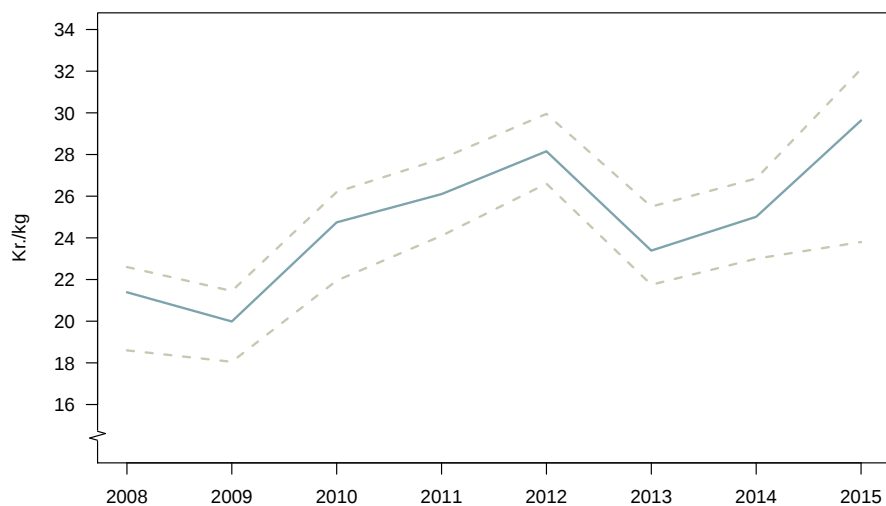
Anm.: Procentsatsen de enkelte år angiver andelen af økologiske svin i forhold til det samlede antal svin i Danmark.

Kilde: Danmark Statistik, Statistikbanken, tabel OEKO2 og HDYR1.

2.3 Udvikling i prisen på økologisk svinekød

I figur 5 er der vist den årlige gennemsnitlige prisudvikling på økologiske svinekød. De stiplede linjer angiver mindste og største pris inden for det enkelte år.

Figur 5: Prisudvikling i økologisk svinekød i perioden fra 2008 uge 1 til 2015 uge 52

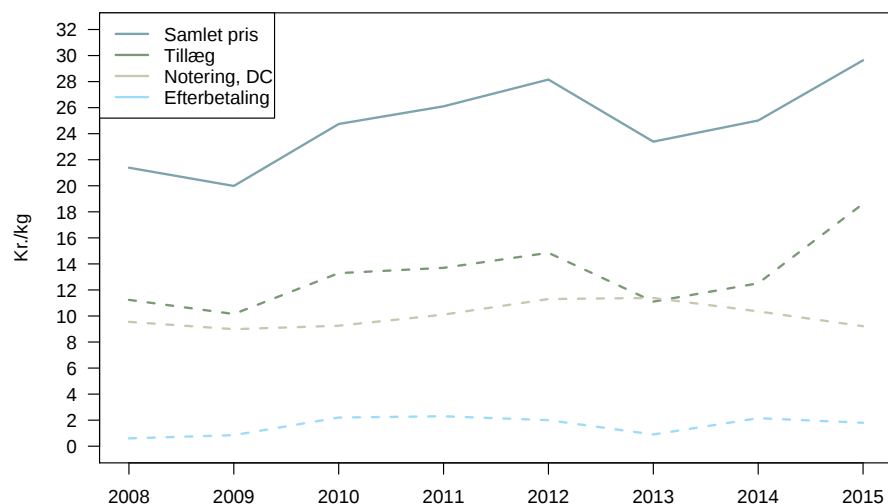

Anm.: Kurven viser de gennemsnitlige priser i kr./kg for økologisk svinekød inkl. tillæg og efterbetaling, mens de stiplede linjer angiver mindste og største pris inden for det pågældende år. Data er opgivet i løbende priser.

Kilde: Farmtalonline og L&F.

Figur 6 viser, hvad den gennemsnitlige samlede pris på økologiske svinekød består af i perioden fra 2008 til 2015. Det ses, at den samlede pris mest følger tillæggene, mens noteringen har en mindre betydning.

Figur 6: Prisudvikling i økologisk svinekød i perioden fra 2008 til 2015 opdelt på notering, tillæg og efterbetaling

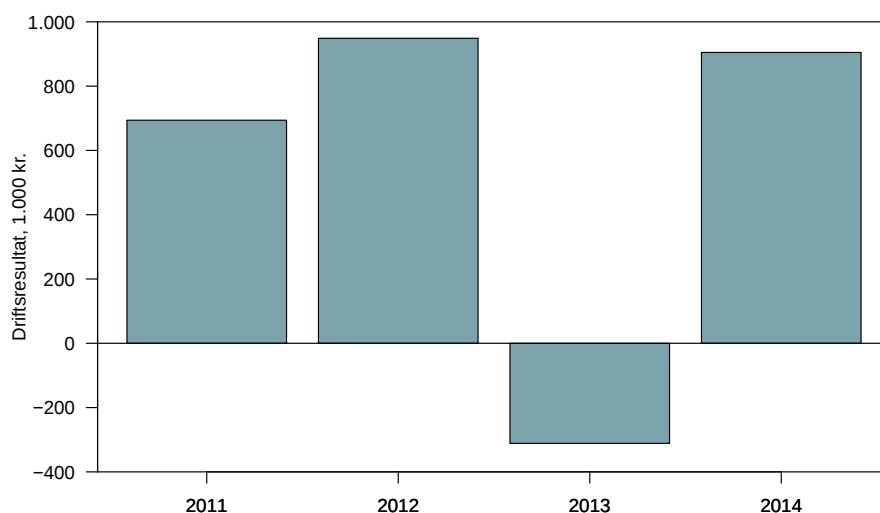
Anm.: Kurven viser de gennemsnitlige priser i kr./kg for økologisk svinekød opdelt på notering, tillæg og efterbetaling. Tillægget består af økologitillæg, kvalitetstillæg og markedstillæg. Data er opgivet i løbende priser.

Kilde: Farmtalonline og L&F.

2.4 Driftsøkonomiske resultater

Figur 7 viser udviklingen i driftsresultatet for økologiske svineproducenter i perioden 2011 til 2014. Der ses et væsentligt udsving i driftsresultatet hos de økologiske svineproducenter med høje positive resultater for årene på nær 2013, hvor det gennemsnitlige resultatet er negativt med 311.000 kr.

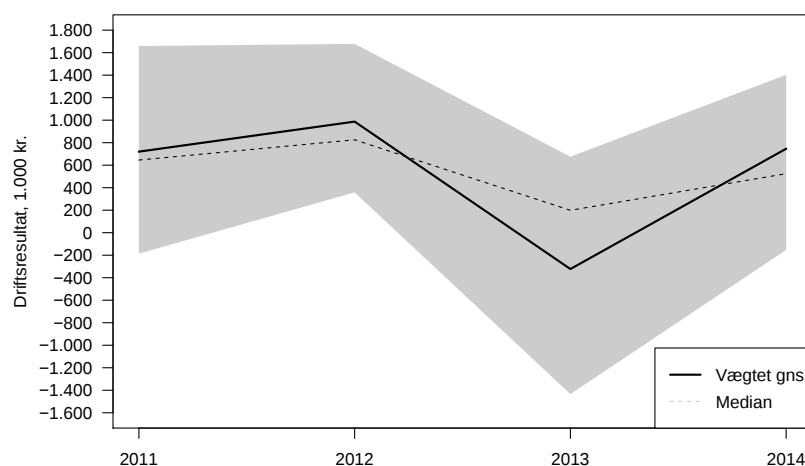
Figur 7: Driftsresultat for økologiske svineproducenter i perioden 2011-2014

Anm.: De viste data er vejet gennemsnit for økologiske svineproducenter.
Kilde: Økonomidatabasen, SEGES.

Ser vi nærmere på den historiske udvikling i spredningen af driftsresultatet, så viser figur 8 udviklingen i driftsresultatet samt intervallet i driftsresultatet for 66% af de økologiske svineproducenter i perioden 2011 til 2014. Figuren viser en stor variation i driftsresultatet set over perioden med et væsentlig udsving i 2013.

Figur 8: Spredning i driftsresultatet i perioden 2011-2014

Anm.: Driftsresultatet er målt i faste priser med 2014 som udgangspunkt. Det grå felt angiver spredningen for 66% af de økologiske svineproducenter.
Kilde: Økonomidatabasen, SEGES.

I 2013 er der en markant spredning i negativ retning for de 66% af svineproducenterne. I 2013 ligger gennemsnittet under medianen ud fra figur 8, mens det modsatte er tilfældet i 2014. Når de to tal afviger, er der en tendens til, at fordelingen af driftsresultatet er venstre- eller højreskæv. I 2014, hvor gennemsnittet ligger væsentlig over medianen, er fordelingen højreskæv, med ekstreme værdier i den positive ende af driftsresultatet. I tabel 2 er de relevante nøgletal for økologiske heltidssvineproducenter angivet.

Tabel 2: Relevante nøgletal for økologiske svineproducenter for årene 2011 til 2014

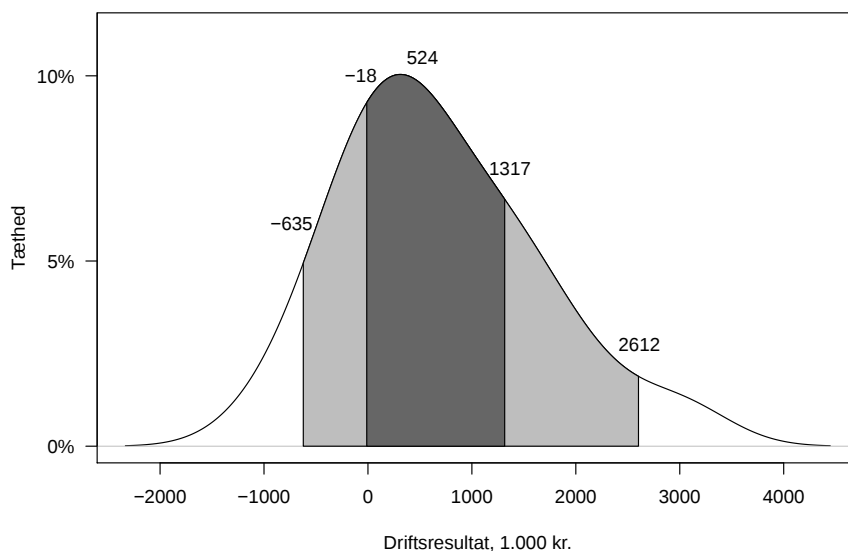
	2011	2012	2013	2014
Antal uvejet bedrifter	14	17	16	18
Antal vejet bedrifter	26	27	28	29
Dyrket areal, ha	139	158	158	165
Forpagtet areal, ha	49	47	45	55
Antal søer	144	264	161	193
Antal prod. slagtesvin	3.553	3.312	3.672	3.646
Bruttoudbytte i alt, tkr.	7.848	8.908	7.824	7.942
Dækningsbidrag, tkr.	3.836	3.994	2.660	3.581
Driftsresultat, tkr.	694	974	-321	746
Gældsprocent	71,4	64,0	69,7	70,8
Afkastningsgrad	4,8	5,9	1,6	4,9
Faste priser	2011	2012	2013	2014
Dækningsbidrag, tkr.	3.695	3.941	2.644	3.581
Driftsresultat, tkr.	669	961	-319	746

Anm.: Der er anvendt vejet data. Der er angivet faste priser for regnskabsresultaterne nederst med 2014 som udgangspunkt.

Kilde: Økonomidatabasen, SEGES.

For 2014 er spredningen af driftsresultaterne vist vha. figur 9, som også angiver intervallet for 95% og 50% af driftsresultatet for de økologiske svineproducenter. Den lysegrå farve angiver spredningen i driftsresultatet for de 95 % økologiske svineproducenter, mens den mørkegrå farve angiver spredningen for de 50% økologiske svineproducenter. 95% af de økologiske svineproducenter havde således et driftsresultat mellem -250.000 kr. og 2.656.000 kr. i 2014, mens 50% havde et driftsresultat mellem 243.000 kr. og 1.351.000 kr.

Figur 9: Spredning i driftsresultat for økologiske svineproducenter, 2014

Anm.: Data er uvejet. Det lysgrå felt dækker 95% af de inkluderede bedrifter, mens det mørkegrå felt dækker 50% af de inkluderede bedrifter.

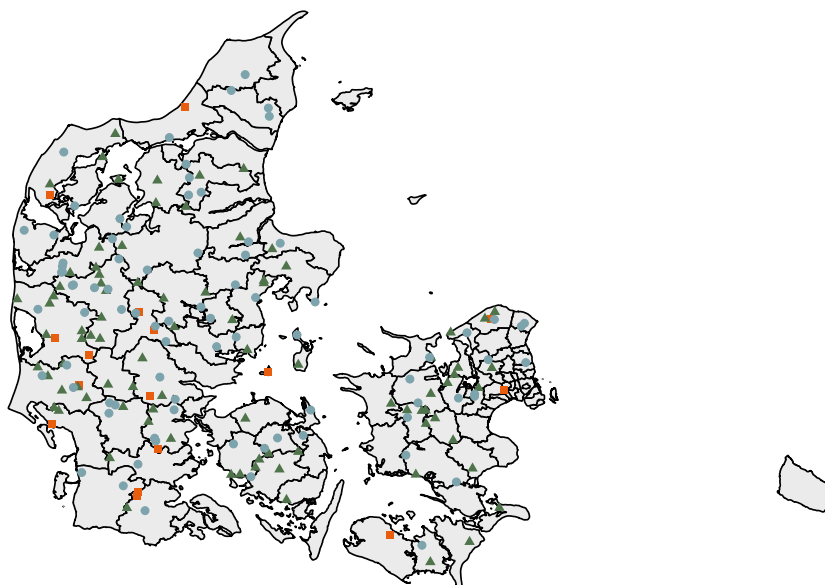
Kilde: Økonomidatabasen, SEGES.

Spredningen i driftsresultatet vist i figur 9 er centreret om en median (den miderste observation) på 624.000 kr. Modsat gennemsnittet angiver medianen, hvilket driftsresultat der er opnået for netop 50% fraktilen af stikprøven. Da denne ligger under gennemsnittet jf. tabel 2, betyder det, at spredningen i driftsresultaterne for 2014 har været mere ekstrem mod højere resultater, end det medianen angiver. Det betyder dog også, at mere end halvdelen af de økologiske svineproducenter ikke har opnået et resultat på niveau med gennemsnittet.

3 Geografisk fordeling

De økologiske svineproducenter er i 2014 jævnt fordelt i Danmark. Figur 10 viser placeringen af de økologiske svineproducenter fordelt på soproducter, slagtesvineproducenter og bedrifter med integreret produktion.

Figur 10: Økologiske svineproducenter, 2014

Anm.: Fordeling af registrerede økologiske svineproducenter i 2014. Slagtesvineproducenterne er defineret ved at have mere end 200 stk. slagtesvin, mens soholderne er defineret ved at have mere end 20 stk. søer, og integreret har både slagtesvin og sohold. De røde firkanter repræsenterer en soproducent, mens de mørkegrønne trekkanter repræsenterer en slagtesvineproducent, og en grøn cirkel er integrerede bedrifter.

Kilde: Gødnings- og Husdyrindberetning, 2014.

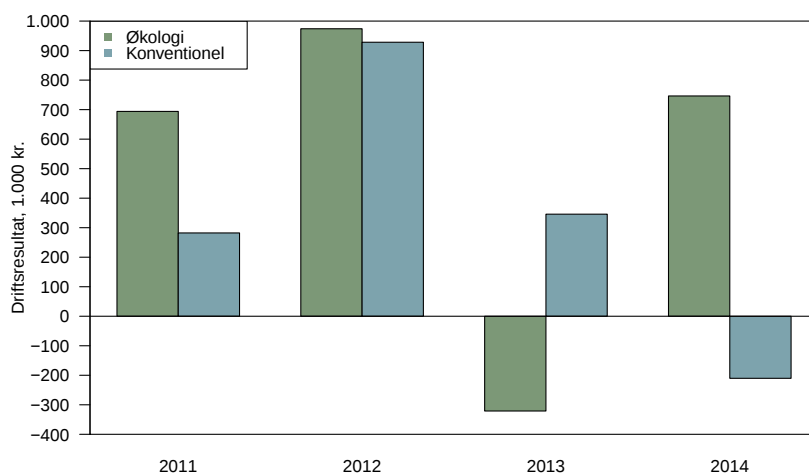
Del II

Analysér

4 Sammenhold af økologiske og konventionelle resultater

I det følgende belyses de resultatmæssige forskelle mellem økologiske og konventionelle bedrifter ud fra data fra Økonomidatabasen, SEGES i perioden 2011-2014. Der sammenlignes mellem de to driftsformer, men ikke inden for driftsgrene, idet der ikke er et datagrundlag, der muliggør en opdeling inden for den økologiske produktion. Dette betyder, at der i gruppen er soproducenter, slagtesvineproducenter og integrerede bedrifter, og endvidere er der en sammenblanding af produktionsbesætninger, opformeringsbesætninger og avlsbesætninger. I figur 11 er driftsresultatet for de økologiske og konventionelle bedrifter sat op mod hinanden for årene 2011 til 2014. Det ses, at både de økologiske og konventionelle bedrifter opnår positive og negative resultater i samme størrelsesorden.

Figur 11: Driftsresultat for økologiske og konventionelle bedrifter i perioden 2011-2014

Anm.: Data er vejlet.

Kilde: Økonomidatabasen, SEGES.

I tabel 3 er der foruden driftsresultatet angivet flere relevante resultater og nøgletal til sammenligning mellem de økologiske og konventionelle bedrifter.

Tabel 3: Udvalgte resultater for økologiske og konventionelle bedrifter

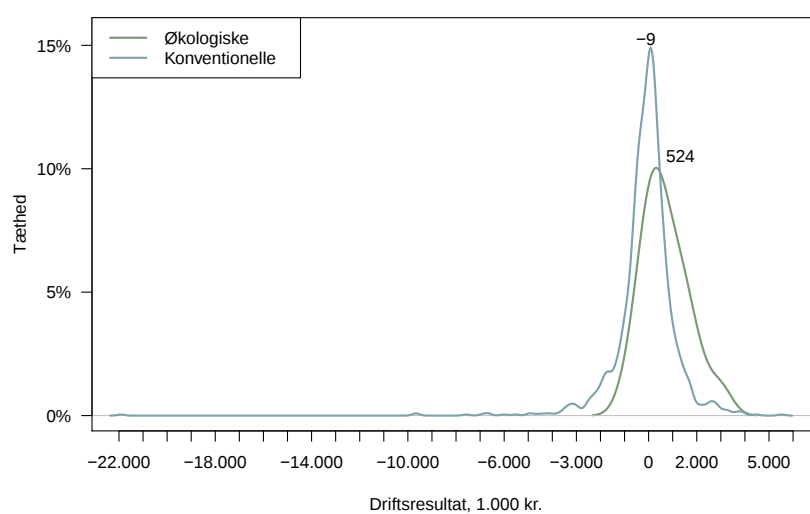
Økologisk	2011	2012	2013	2014
Antal uvejet bedrifter	14	17	16	18
Antal vejet bedrifter	26	27	28	29
Dyrket areal, ha	139	158	158	165
Forpagtet areal, ha	49	47	45	55
Bruttoudbytte i alt, tkr.	7.848	8.908	7.824	7.942
Dækningsbidrag, tkr.	3.836	3.994	2.660	3.581
Driftsresultat, tkr.	694	974	-321	746
Årets resultat, tkr.	724	1.003	108	945
Gældsprocent	71,5	64,0	69,7	70,8
Afkastningsgrad	4,8	5,9	1,6	4,9
Konventionel	2011	2012	2013	2014
Antal uvejet bedrifter	1.722	1.789	1.750	1.518
Antal vejet bedrifter	3.324	2.817	2.682	2.675
Dyrket areal, ha	177	179	183	189
Forpagtet areal, ha	53	53	57	59
Bruttoudbytte i alt, tkr.	8.359	10.215	10.022	9.426
Dækningsbidrag, tkr.	3.561	4.554	4.014	3.650
Driftsresultat, tkr.	282	928	346	-210
Årets resultat, tkr.	349	874	474	-96
Gældsprocent	69,8	72,6	72,2	73,7
Afkastningsgrad	3,5	4,8	2,9	1,8

Anm.: Data er vejet.

Kilde: Økonomidatabasen, SEGES.

I figur 12 er spredningen i driftsresultatet mellem økologiske og konventionelle bedrifter for 2014 vist, mens figur 13 viser spredningen over perioden 2011-2014 i intervallet fra -3 mio. kr. til 4 mio. kr. i driftsresultat. De konventionelle bedrifter har en betydelig større spredning i driftsresultatet, og medianen imellem de økologiske og konventionelle bedrifter er ligeledes væsentlig forskellig med -9.000 kr. til de konventionelle og 524.000 kr. til de økologiske.

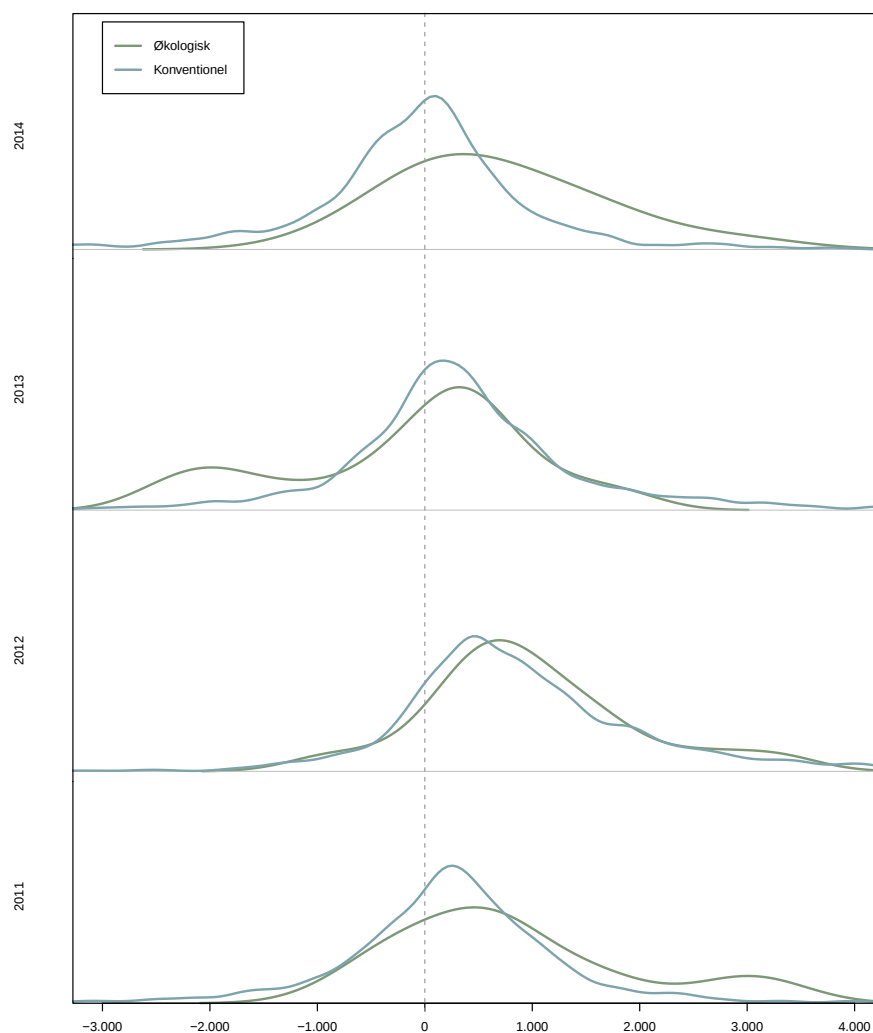
Figur 12: Spredning i driftsresultat for økologiske og konventionelle bedrifter i 2014

Anm.: Data er uvejlet.

Kilde: Økonomidatabasen, SEGES.

Figur 13: Spredning i driftsresultat for økologiske og konventionelle bedrifter i perioden 2011-2014

Anm.: For de enkelte år er tætheden angivet på y-aksen, mens driftsresultatet i 1.000 kr. er angivet på x-aksen. Data er uvejlet, men opgjort i faste priser.

Kilde: Økonomidatabasen, SEGES.

Set over tid har de økologiske svineproducenter en større andel af bedrifter med et resultat over 1 mio. kr. i driftsresultat end de konventionelle svineproducenter.

Tabel 4: Karakteristika for økologi og konventionel i årene 2011 - 2014

Økologiske bedrifiers karakteristika						
	Min.	25%	Median	Gns.	75%	Max.
2011	-581	70	646	831	1.268	3.091
2012	-861	460	826	973	1.369	3.256
2013	-2.405	-669	199	-136	459	1.805
2014	-871	-18	524	696	1.317	2.985

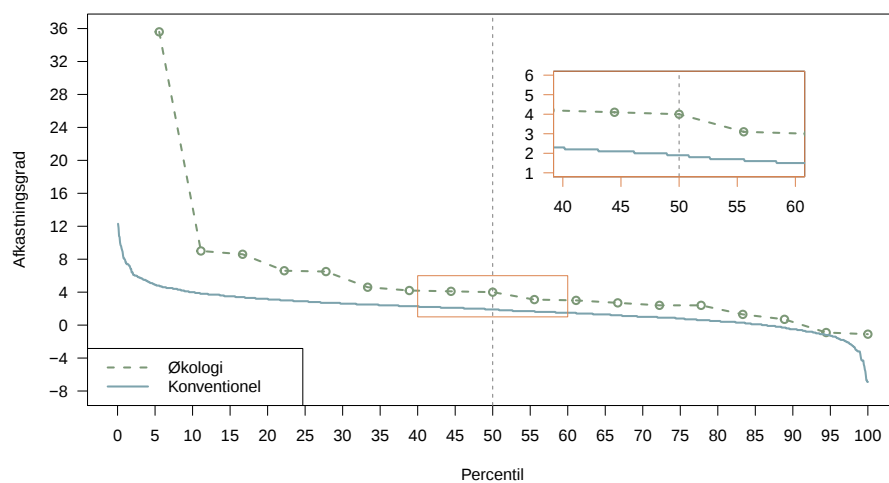
Konventionelle bedrifiers karakteristika						
	Min.	25%	Median	Gns.	75%	Max.
2011	-13.830	-270	256	212	751	8.063
2012	-5.551	226	757	955	1.432	13.410
2013	-11.290	-192	270	381	865	10.980
2014	-21.920	-524	-9	-110	427	5.517

Anm.: Data er angivet i faste priser.

Kilde: Økonomidatabasen, SEGES.

I figur 14 vises spredningen i afkastningsgraden mellem de økologiske og konventionelle bedrifter for 2014. Det ses i figurudsnittet, at percentil nummer 50 mellem de to driftsformer har en forskel på godt 2%-point, og at der er en stor variation mellem afkastningsgraderne på de to driftsforme. Det skal dog bemærkes, at datagrundlaget for de økologiske bedrifter er begrænset.

Figur 14: Spredning i afkastningsgrad for økologiske og konventionelle bedrifter, 2014

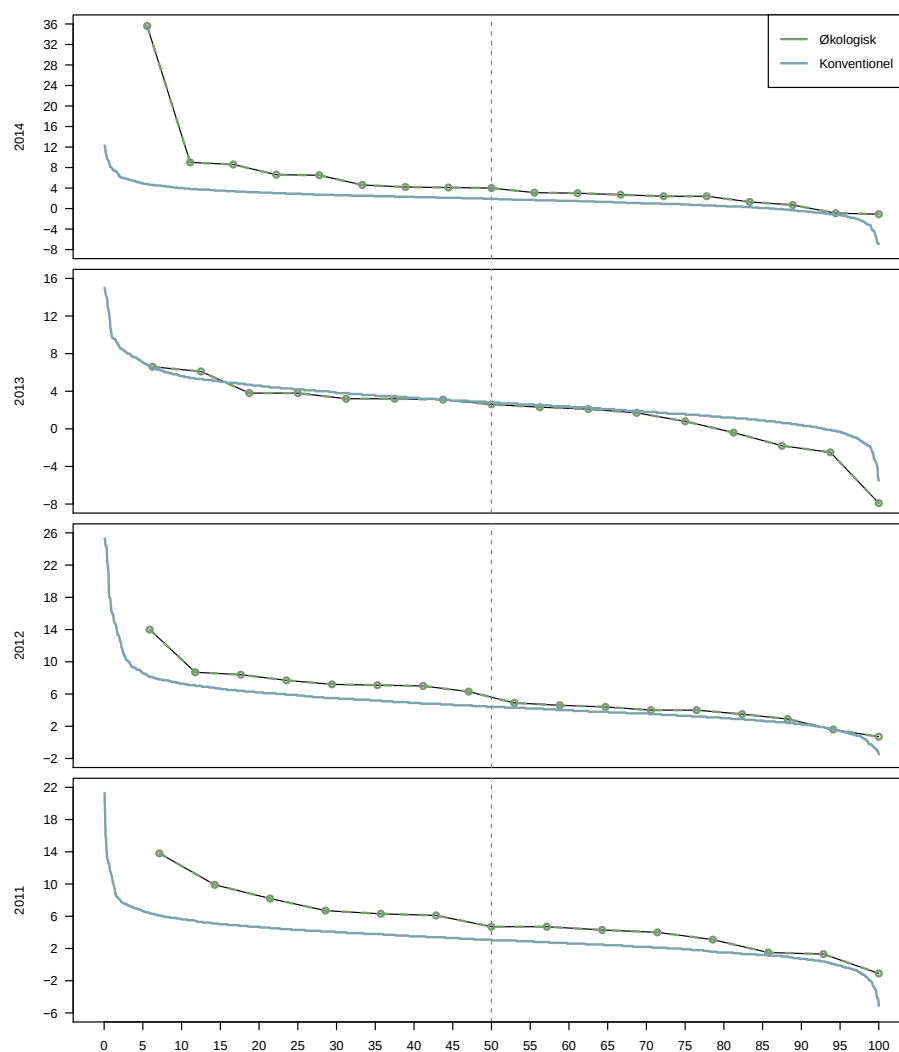

Anm.: Data er uvejlet.

Kilde: Økonomidatabasen, SEGES.

Set over tid, viser figur 15, hvordan afkastningsgraden har varieret i perioden 2011-2014 for økologiske og konventionelle bedrifter. Det ses, at der i starten af perioden har været en tendens til en større variation i afkastet hos de konventionelle bedrifter.

Figur 15: Spredning i afkast for de økologiske og konventionelle bedrifter i perioden 2011 - 2014

Anm.: For de enkelte år er afkastningsgraden angivet på y-aksen, mens percentilen er angivet på x-aksen. Data er uvejjet.

Kilde: Økonomidatabasen, SEGES.

5 Resultater fra Business Check Svin 2014

Her gennemgås de resultater, der baseres på driftsgrensdata, og hvor der er givet tilladelse til, at data må præsenteres individuelt. Driftsgrensanalysen er en økonomisk analyse og adskiller sig derfor fra regnskabet ved, at der indgår ejer aflønning, og at egenkapital forrentes med en selvvalgt rente. I tabel 5 og 6 er der vist et uddrag af resultaterne fra Business Check Svin 2014, hvor resultater på driftsgrensniveau er gengivet. Data for Business Check 2014 har været præget af store forskelle, og der har været en sammenblanding af forskellige driftssgrene for at kunne samle nok til et hæfte. Dette betyder, at data angives med deres respektive driftsgrensnummer i opgørelsen, og der vil i dette uddrag kun blive fokuseret på enkelte delresultater og ikke vist et gennemsnit. Den lave datamængde kan betyde, at de data, der vises, ikke er repræsentative for populationen.

Tabel 5: Uddrag af resultaterne fra Business Check Svin 2014, slagtesvin

Driftsgrensnr.	7960	7200	7960	7200	7200	7200	7960	7200	7200	7200
Slagtevægt	82	80	84	84	85	87	83	82	83	79
Bruttoudbytte	1.395	855	1.371	1.236	1.316	535	1.515	422	887	850
Stykomkostninger	-821	-454	-854	-734	-848	-442	-1.120	-409	-899	-1.044
Dækningsbidrag	574	400	516	502	468	93	395	13	-11	-194
Kapacitetsomkostninger	-107	-100	-152	-157	-188	-102	-302	-61	-119	-610
Kapitalomkostninger	-63 -66	-190	-200	-191	-30	-143	-27	-60	-228	
Årets resultat	404	234	174	144	88	-40	-49	-75	-190	-1.032
Afkastningsgrad, pct.	56,5	39,4	10,8	9,9	7,1	-5,2	-0,7	-17,0	-15,2	-29,3

Kilde: Business Check Svin 2014.

I tabel 5 ses det, at der er en markant spredning i resultaterne mellem bedrifterne. Bruttoudbytte er mere end tre gange så høje hos den bedste bedrift kontra den dårligste bedrift målt på bruttoudbytte. Dette giver i sidste ende også en stor spredning i årets resultat pr. slagtesvin, som varierer mellem -1.302 kr. til 404 kr. eller svarende til en forskel på 1.706 kr. pr. slagtesvin. I resultaterne er der indregnet en omkostning til ejerløn, som er den væsentligste faktor til, at kapacitetsomkostningerne varierer mellem -610 kr. og 107 kr., og som igen giver udslag i det svingende årsresultat.

I tabel 6 er der set nærmere på soholdsproduktionen med grise indtil 30 kg. Her er der ligeledes en stor variation i resultaterne, som begynder allerede i bruttoudbyttet, der går fra 8.007 kr. til 37.849 kr. Her skal det dog bemærkes, at bedriften med det højeste bruttoudbytte faktisk ender blandt de dårligste resultater, da der i opgørelsen også indregnes afskrivninger og renteomkostninger i kapitalomkostningerne. Årets resultat pr. so ligger mellem -13.715 kr. og 4.745 kr., hvilket også

kan ses på afkastningsgraderne, der varierer mellem -66% og 36%.

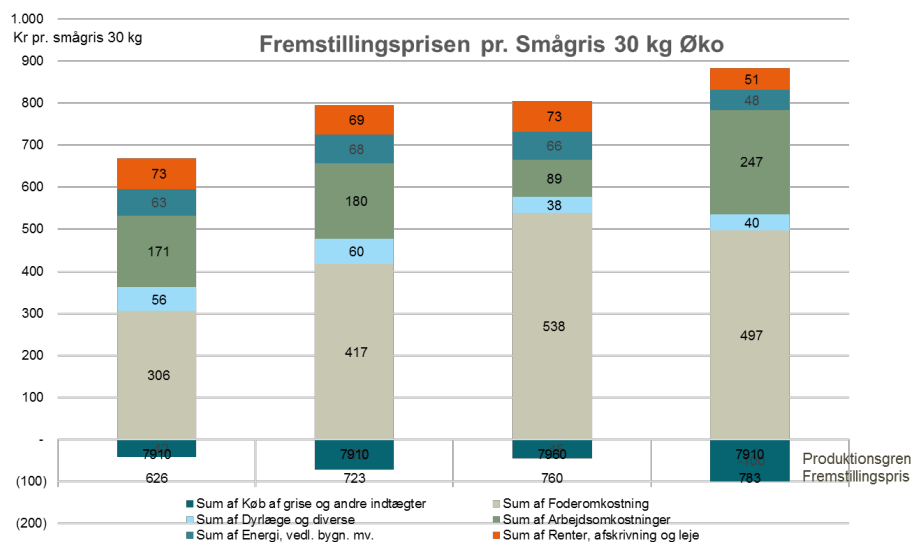
Tabel 6: Uddrag af resultaterne fra Business Check Svin 2014, sohold

Driftsgrensnr.	7910	7910	7910	7920	7910	7920	7920
Producerede grise pr. årsko	-	23	-	-	19,4	19,9	-
Bruttoudbytte	18.931	17.945	8.007	30.147	10.895	37.849	15.653
Stykomkostninger	-9.932	-10.796	-5.112	-20.009	-7.035	-24.734	-19.724
Dækningsbidrag	8.999	7.149	2.895	10.139	3.860	13.115	-4.072
Kapacitetsomkostninger	-2.609	-5.609	-2.815	-6.564	-4.537	-7.382	-8.607
Kapitalomkostninger	-1.644	-1.567	-491	-4.892	-1.058	-7.847	-1.037
Årets resultat	4.745	-26	-411	-1.318	-2.094	-2.114	-13.715
Afkastningsgrad, pct.	36,4	1,4	-2,3	-0,3	-14,6	-0,1	-66,0

Kilde: Business Check Svin 2014.

Figur 16 viser elementerne i fremstillingsprisen pr. smågris for fire udvalgte bedrifter. Igen ses der her en stor variation, hvor det især er foder- og arbejdsomkostninger, der varierer. Dette kan skyldes de svingende størrelser i soholdene, der kan mindske stordriftsfordele for nogle bedrifter.

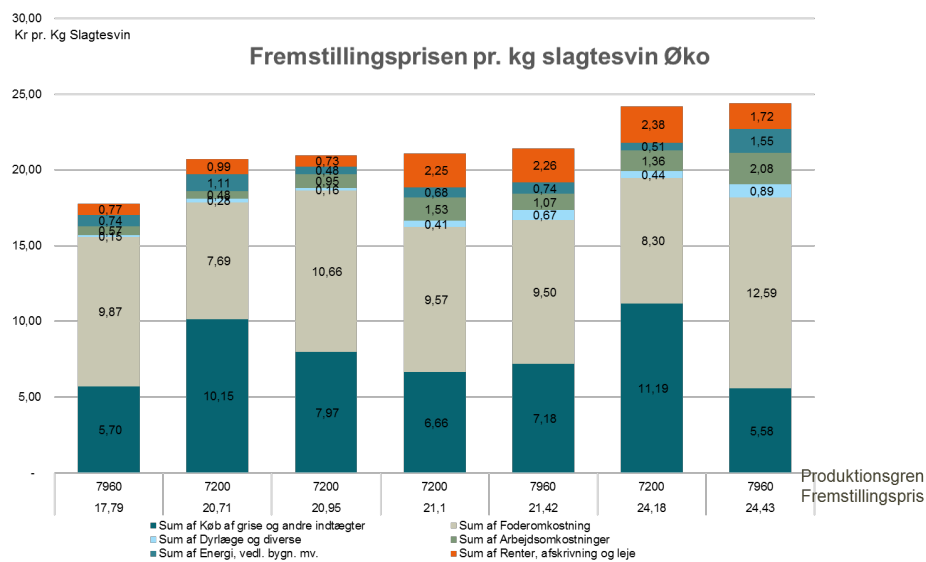
Figur 16: Oversigt over fremstillingsprisen pr. smågris for fire udvalgte bedrifter

Kilde: Business Check Svin 2014.

For slagtesvineproducenterne viser figur 17 elementerne i fremstillingsprisen pr. kg svineköd for syv udvalgte bedrifter. Figuren viser, at variationen mellem fremstillingspriserne igen er foder, men også køb af grise og andre indtægter.

Figur 17: Oversigt over fremstillingsprisen pr. kg slagtesvin for syv udvalgte bedrifter

Kilde: Business Check Svin 2014.

Litteratur

Børsch, Hanne. 2016. *Økologisk svineproduktion.*

A Definitioner

Afkastningsgraden er defineret som:

$$\frac{\text{Resultat før renter} + \text{Anden indtjening} + \text{Afkoblet støtte} + \text{Nettoforpagtning}}{\text{Aktiver i alt ultimo}}$$

Driftsresultatet er defineret som:

$$\begin{aligned} &\text{Resultat før renter} + \text{Afkoblet støtte} + \text{Nettoforpagtning} \\ &+ \text{Finansiering} + \text{Realiseret gevinst/tab på værdipapirer} \end{aligned}$$